

نقش زبان فارسی در توسعه روابط ایران و افغانستان

بهرام نوازی*

زهرا ناظری**

زبان فارسی سند هویت و کهن‌ترین و مهم‌ترین تکیه‌گاه فرهنگی سرزمین ایران و آثار ادبی این زبان اعم از نظم و نثر، از یک سو در شمار بهترین سرمایه‌های معنوی و از سوی دیگر از جمله زیباترین نمودهای هنری ایرانیان است. زبان فارسی نه تنها زبان رسمی ایران بلکه بازگو کننده چهره معنوی و عامل تفاهم جامعه متمدن و فرهنگی ایران با دیگر ملل و تمدن‌هاست و به‌عنوان میراث بشری، ثروتی در دست مردم شبه قاره هند و آسیای مرکزی و دیگر مردمان جهان است. یکی از مهم‌ترین کشورهای این منطقه کشور افغانستان است که به لحاظ تاریخی و فرهنگی بخش مهمی از خراسان بزرگ بود و در قرون ۱۸ و ۱۹ میلادی، به تدریج در پی سیاست‌های حائل‌سازی انگلستان میان هند و سرزمین‌های مجاورش، از ایران جدا گردید. با این حال زبان فارسی دری همچنان در این کشور در کنار زبان پشتو، زبان رسمی شناخته شده است.

این مقاله در تلاش است تا نقش زبان فارسی را به‌عنوان عاملی برای حفظ و نگاهداشت جوهره معارف و آموزه‌های ارزشمند علمی، دینی، فکری، فرهنگی و اجتماعی و ابزاری در جهت بسط و گسترش روابط ایران با کشور افغانستان مورد بررسی قرار دهد.

فرض این نوشتار بر این است که تقویت زبان فارسی در افغانستان موجب بهره‌مندی روزافزون این کشور از شکوفایی جمهوری اسلامی ایران در حوزه‌های مختلف خواهد شد و زبان فارسی جایگاه وحدت‌بخش خود را در روابط دو کشور حفظ خواهد کرد.

کلیدواژه‌ها: زبان فارسی، ایران، افغانستان، روابط خارجی، آسیای مرکزی.

* عضو هیئت علمی گروه علوم سیاسی دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)

** دانشجوی کارشناسی ارشد روابط بین‌الملل دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)